

---

*Pieczęć nagłówkowa szkoły*

Imię i nazwisko ucznia , klasa

Suma pkt.

% pkt.

---

.....

Podpis nauczyciela sprawdzającego pracę

## KONKURS Z HISTORII

### WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ETAP SZKOLNY ROK SZKOLNY 2023/2024

*Szanowny Uczniu!*

*Witaj na etapie szkolnym Wojewódzkiego Konkursu z Historii.*

*Zanim rozpoczniesz rozwiązywać test, przeczytaj uważnie instrukcję.*

1. Arkusz liczy 8 stron i zawiera 21 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Błędnie zamalowaną kratkę otocz kółkiem.
7. Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.

***Powodzenia!***

***Czas pracy: 60 minut***

***Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40***

**Zadanie 1.** Podaj nazwę cytowanego poniżej dokumentu i państwo, w którym obowiązywał. /0-2/

.....

Nazwa dokumentu

Nazwa państwa

§ 195 Jeśli syn ojca swego uderzył, rękę mu utną.

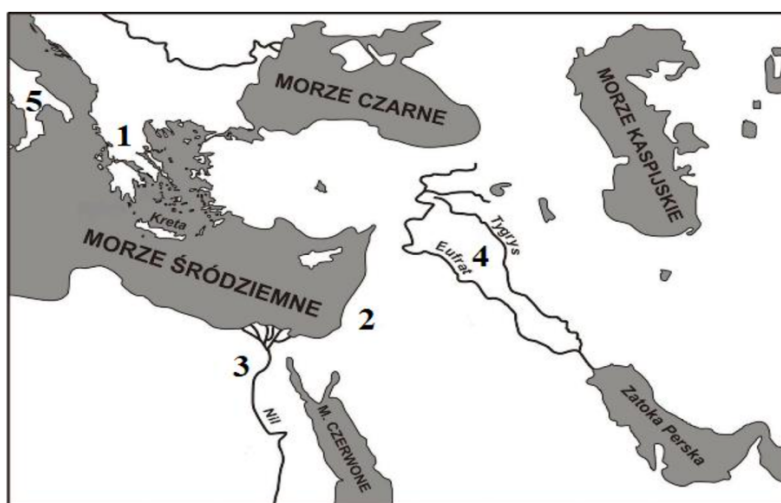
§ 196 Jeśli obywatel oko obywatelowi wybił, oko mu wybija.

§ 197 Jeżeli obywatel złamał kość, kość złamają jemu.

§ 198 Jeśli wyrwał oko poddanego albo złamał kość poddanego, zapłaci jedną minę srebra.

<https://pl.wikipedia.org/>

**Zadanie 2.** Przy informacjach umieszczonych w tabeli dopisz odpowiednie cyfry. /0-3/



Źródło: <http://bdp.ibe.edu.pl/public/files/media/historia/mapa-wschodu.png>

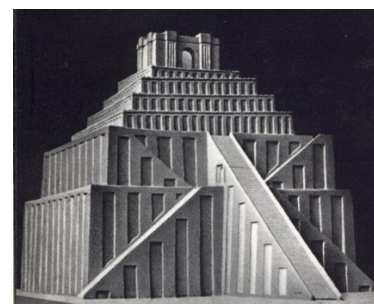
Źródło: <http://bdp.ibe.edu.pl/public/files/media/historia/mapa-wschodu.png>



A



B



C

Lp	Informacja	Numer na mapie
A	Powstała tam religia, której symbol przedstawiony jest na ilustracji A.	
B	Bogów wyobrażano sobie tam w sposób przedstawiony na ilustracji B.	
C	Powstała tam budowla przedstawiona na ilustracji C.	
D	Oddawano tam cześć Atenie i Posejdonowi	
E	Czczono tam Jowisza i Minerwę	

**Zadanie 3.** Zamaluj kratkę przy poprawnie zapisanym ciągu wydarzeń z dziejów panowania dynastii Piastów w Polsce. /0-1/

- A bitwa pod Płowcami, bitwa pod Legnicą, utrata Pomorza Gdańskiego, koronacja Przemysła II, koronacja Bolesława Śmiałego, zjazd gnieźniński
- B koronacja Przemysła II, bitwa pod Legnicą, utrata Pomorza Gdańskiego, koronacja Bolesława Śmiałego, zjazd gnieźniński, bitwa pod Płowcami
- C zjazd gnieźniński, koronacja Bolesława Śmiałego, bitwa pod Legnicą, koronacja Przemysła II, utrata Pomorza Gdańskiego, bitwa pod Płowcami
- D utrata Pomorza Gdańskiego, koronacja Bolesława Śmiałego, zjazd gnieźniński, bitwa pod Płowcami, bitwa pod Legnicą, koronacja Przemysła II,

**Zadanie 4.** Do podanych w tabeli wyjaśnień wybierz odpowiadające im pojęcia. /0-2/

trójpolówka, wolnizna, feudalizm, senior, dwupolówka, lokacja, lennik

	Pojęcie	Wyjaśnienie
A		Proces zakładania nowych wsi lub miast
B		Zwolnienie od czynszów, świadczeń, robocizny na rzecz pana feudalnego na określony czas.
C		System uprawy ziemi, w którym pole dzielono na trzy części: jedną przeznaczano pod zasiew zboża jarego, drugą – ozimego, a trzecia nie była obsiewana
D		Osoba otrzymująca dobra ziemskie w systemie lennym.

**Zadanie 5.** Przeczytaj uważnie tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia. /0-2/

*O śmierci Elżbiety, starszej królowej Polski i Węgier.*

*Roku pańskiego 1381-go, [...], pani Elżbieta, córka Władysława, a siostra zmarłego króla polskiego Kazimierza, starsza królowa Węgier i Polski, na zamku swoim w Budzie przeniosła się do Chrystusa. [...] Nikt nie mógł wyjednać od królowej zwrotu niesłusznie zabranych dziedzictw, ani załatwienia rozmaitych ważnych spraw, gdyż ona wszystko, z czym chciała zwłóczyć, odsyłała do swego syna, króla Ludwika, — król zaś ze swej strony odsyłał do matki, więc ludzie, mitrężeni ciągłą zwłoką, cofali skargi, polecając sprawy swoje Opatrzności boskiej.*

Źródło: Kronika Jana z Czarnkowa, tłum. J. Zerbiłło, Warszawa 1905, s.88-89, 128-129.

- A. Podaj imiona i przydomki wymienionych w tekście władców z dynastii Piastów.  
.....
- B. Z jakiej dynastii pochodził wspomniany w tekście Ludwik?  
.....

**Zadanie 6.** Na podstawie ilustracji odpowiedz na pytania. /0-2/



<http://www.pinakoteka.zascianek.pl>

A. Który władca przedstawiony jest na zdjęciu?

.....

B. W którym wieku został królem Polski?

.....

C. Jak nazywała się jego żona?

.....

**Zadanie 7.** Któremu władcy poświęcona jest piosenka Traperów znad Wisły? Podaj imię i przydomek /0- 1/

.....  
„[...]Chociaż nie był wielkim wodzem,  
Twardo dźwizył władzy wodze.  
Nie zmieniały tej taktyki Bulle i ekskomuniki.  
Rakuszanka, jego żona - Matką królów zwana, bo na  
Sześciu synów, czterech miało  
Strój monarszy wdziac na ciało.  
Kiedy miasta pruskie Krzyżak  
Męczył, dręczył i poniżał –  
Kazik dał im wsparcie zbrojne,  
Lat trzynaście tocząc wojnę[...]”

<https://www.tekstowo.pl>

**Zadanie 8.** Do wydarzenia dopisz literę oznaczającą odcinek czasu, w trakcie którego miało ono miejsce. /0-2/



- Rozpoczął się „potop” szwedzki -.....
- Wybuchło powstania Chmielnickiego -.....
- Podpisany został II pokój toruński- .....
- Odbyła się pierwsza wolna elekcja w Polsce-.....

**Zadanie 9.** Podane niżej elementy rozsypanki dopasuj do powstania kościuszkowskiego oraz do powstania listopadowego. /0-2/

Bitwa pod Raławicami, Mikołaj I, 1794 r., uniwersał połaniecki, Piotr Wysocki, Jakub Jasiński, bitwa pod Ostrołęką, bitwa o Olszynkę Grochowską

Powstanie kościuszkowskie	Powstanie listopadowe

**Zadanie 10.** Przyjrzyj się zamieszczonemu poniżej fragmentowi obrazu, a następnie wykonaj polecenia. /0-3/



<https://pl.wikipedia.org/>

- A. Podaj imię i nazwisko postaci oznaczonej numerem 1.  
.....
- B. Podaj imię i nazwisko postaci niesionej na rękach i oznaczonej numerem 2.  
.....
- C. Jaką funkcję sprawowała postać oznaczona numerem 2 podczas obrad Sejmu Wielkiego?  
.....

**Zadanie 11.** Do podanych niżej skrótów dopisz pełną nazwę partii politycznej. /0-2/

Skrót	Pełna nazwa partii
PPS	
PSL	
SDKPiL	

**Zadanie 12.** Oto fragmenty uchwalonych na świecie konstytucji i deklaracji. We właściwe miejsce w tabelce wpisz rok ich uchwalenia i nazwę. /0-4/

**A.** *O władzach publicznych.*

2. *Naród będąc jedynym źródłem władzy, może ją sprawować, tylko przez swoich przedstawicieli (...).*

*Przedstawicielami są: ciało prawodawcze i król.*

3. *Władza prawodawcza należy do Zgromadzenia Narodowego złożonego z przedstawicieli wybieranych swobodnie przez lud (...).*

4. *Ustanawia się monarchię (konstytucyjną) w której władza wykonawcza należy do króla, który sprawuje ją przez ministrów i innych odpowiedzialnych za nią urzędników (...).*

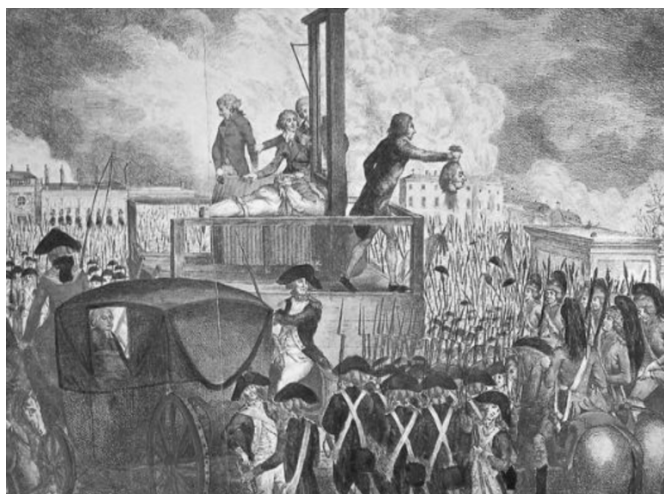
**B.** *Uważamy za oczywiste /.../ i uroczyście ogłaszamy i oznajmiamy, że te zjednoczone kolonie są i na mocy prawa mają być wolnymi i niepodległymi Stanami.*

**C.** *Uznając, że los nas wszystkich od ugruntowania i wydoskonalenia Konstytucji Narodowej jedynie zawisł /.../ dla dobra powszechnego /.../ dla ocalenia Ojczyzny Naszej i jej granic z największą stałością ducha niniejszą Konstytucję uchwalamy.*

**D.** *Ludzie rodzą się i żyją wolnymi i równymi wobec prawa. Różnice społeczne mogą być jedynie potrzebą publiczną uzasadnione.*

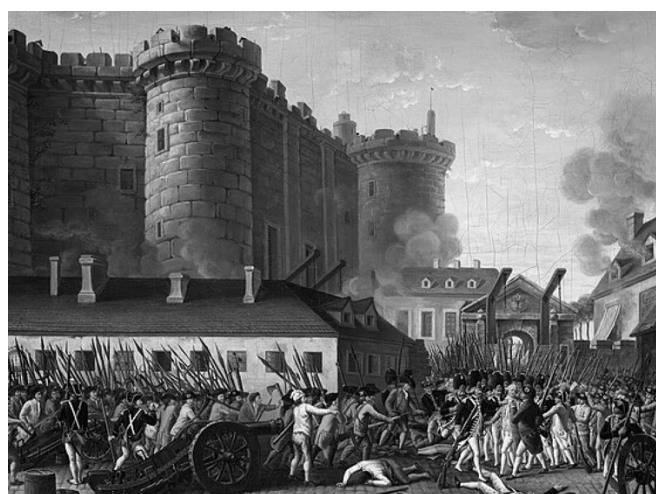
Fragment	Rok uchwalenia	Nazwa dokumentu
A		
B		
C		
D		

**Zadanie 13.** Zapoznaj się z ilustracjami, a następnie wykonaj polecenia. /0-2/



<https://www.polskieradio.pl>

**A**



<https://pl.wikipedia.org/>

**B**

A. Z jakim wydarzeniem związane są obie ilustracje? .....

B. Wydarzenie wcześniejsze przedstawione jest na ilustracji .....

**Zadanie 14.** Spośród wymienionych niżej bitew wybierz i podkreśl te 4, które zostały stoczone podczas I wojny światowej. /0-1/

pod Verdun, o Midway, pod Monte Cassino, nad Sommą, pod Stalingradem, pod Kurskiem, nad Marną, nad Bzurą, pod Ypres, pod Kockiem.

**Zadanie.15** Spośród wymienionych niżej osiągnięć podkreśl te 3, które są związane z II Rzeczpospolitą. /0-1/

Założenie Szkoły Rycerskiej - Powstanie Collegium Nobilium - Budowa portu w Gdyni -  
Powstanie COP- Założenie Fabryki Machin i Urzędzeń Rolniczych H.Cegielskiego w Poznaniu –  
Utworzenie Polskich Linii Lotniczych LOT

**Zadanie 16.** Podaj imiona i nazwiska osób, których dotyczą poniższe biogramy. /0-1/

A. Pierwszy prezydent Polski. Został zabity w warszawskiej galerii „Zachęta”.

.....

B. Polityk, publicysta, współzałożyciel Narodowej Demokracji, zwolennik orientacji prorosyjskiej. Reprezentował Polskę na konferencji paryskiej w 1919.

.....

**Zadanie 17.** Rozstrzygnij, która opinia o konferencji w Monachium okazała się trafna i uzasadnij swój wybór. /0-1/

A. *Ocaliliśmy pokój*- Neville Chamberlain, premier Wielkiej Brytanii

B. *Mieli do wyboru wojnę lub hańbę. Wybrali hańbę, a wojnę i tak będą mieli.*- Winston Churchill, polityk opozycji

Rozstrzygnięcie - .....

Uzasadnienie –

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**Zadanie.18** Do jakiego wydarzenia nawiązuje zamieszczony niżej rysunek? Podaj jego rok /0-1/

.....



**Zadanie 19.** Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia. W odpowiednie pola tabeli wpisz litery, którymi je oznaczono. /0-2/

- A. Konferencja Wielkiej Trójki w Jałcie
- B. Wybuch wojny domowej w Hiszpanii
- C. Konferencja Wielkiej Trójki w Teheranie
- D. Konferencja monachijska
- E. Atak III Rzeszy na Francję

1	2	3	4	5

**Zadanie 20.** Obok nazwy polskiej formacji z czasów II wojny światowej dopisz nazwisko jej pierwszego dowódcy. /0-2/

- A. 1 Samodzielna Brygada Spadochronowa. ....
- B. 2 Korpus Polski. ....
- C. 1 Dywizja Piechoty im.T. Kościuszki .....

**Zadanie 21.** Zapoznaj się z fragmentem wspomnień, a następnie wykonaj polecenia. /0-2/

*Było nas pięciu. Naszym przewodnikiem była młoda dziewczyna, 18-19 lat, ubrana w niemiecką bluzę koloru ochronnego, tzw. "panterkę", która sięgała jej prawie do kolan. Na nogach miała gumowe buty, na głowie brudny beret. Każdy z nas niósł pakunek z pocztą i gazetami, których na Starówce wtedy już nie drukowano. Pakunki nie były niesione na plecach, ale przyłączone z przodu. Nasza przewodniczka dała każdemu z nas mocny kijek długości około 50 centymetrów.*

*Właz do kanału był otwarty i powstaniec na posterunku patrzył na nas obojętnie, jak schodziliśmy jeden po drugim po żelaznych szczeblach małej drabiny, prowadzącej do podziemia Warszawy. Znaleźliśmy się w kazamacie wysłanej lepką mazią, jakby błotem. Nad nami zatrzasnęła się kłapa wjazdu. Było kompletnie ciemno w przerażającej ciszy. Wydawało się, jakbyśmy zostali odseparowani od świata- i życia. Smród był przygniatający.[...] Podala latarkę jednemu z nas, który oświetlił dosyć niezwykłą scenę: przewodniczka ruszała się, jak królik, posuwając się w kanale. "Będziemy przechodzić pod stanowiskami niemieckimi, wtedy ani pary z ust, bo śmierć" - kontynuowała przewodniczka.*

<http://www.sppw1944.org/index.html?http://www.sppw1944.org/relacje/relacje.html>

A. Podkreśl wydarzenie opisane we wspomnieniach

Powstanie kościuszkowskie, powstanie listopadowe, powstanie styczniowe, powstanie warszawskie

B- Uzasadnij swój wybór odwołując się do tekstu i podając 2 argumenty.

.....

.....

.....

.....

.....

C- Podaj dokładną datę wybuchu opisanego powstania (dzień, miesiąc, rok)

.....